

Ιδιωτικοποιήσεις: Ενδείκνυνται ή Όχι;

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον αντιμετώπισε το σύνολο του κυπριακού πολιτικού κόσμου το οικονομικό πρόγραμμα που ανακοινώθηκε από τον ΔΗΣΥ την περασμένη εβδομάδα. Το ανακοινωθέν πρόγραμμα, μεταξύ άλλων, υιο-

Του δρ
**Παναγιώτη
Θεοδοσίου***

θετούσε προτάσεις για την πλήρη ιδιωτικοποίηση κρατικών εταιρειών, όπως η Eurocyprus, το κυπριακό χρηματιστήριο, η Αρχή Λιμένων Κύπρου καθώς και τη μετοχοποίηση ημικρατικών εταιρειών, όπως η ΑΗΚ και η CYTA. Σαφώς και δεν θα πρέπει να δαιμονοποιούμε πολιτικές ιδιωτικοποιήσεων, παρά μόνο να

τις αντιμετωπίζουμε ως ένα απαραίτητο εργαλείο όταν οι συνθήκες και οι περιστάσεις το αξιωνούν. Το ερώτημα που προκύπτει είναι κάτω από ποιες προϋποθέσεις ενδείκνυται η ιδιωτικοποίηση μίας δημόσιας επιχείρησης; Η απάντηση είναι απλή: ιδιωτικοποιείς μια επιχείρηση όταν η αγορά μέσα στην οποία δραστηριοποιείται χαρακτηρίζεται ως ανταγωνιστική. Διαφορετικά, σε μη ανταγωνιστικές μορφές αγορών, όπως αυτές του μονοπωλίου ή ολιγοπωλίου, η υψηλή τιμολογιακή δύναμη της επιχείρησης πιθανόν θα πλήξει το σύνολο των καταναλωτών και των εργαζομένων. Είναι γεγονός ότι οι προαναφερθείσες επιχειρήσεις και οργανισμοί δραστηριοποιούνται σε μονοπωλιακές ή ολιγοπωλιακές μορφές αγορών και συνεπώς δεν ενδείκνυται η ιδιωτικοποίησή τους. Συνεπώς, είναι δύσκολο να προ-

χωρήσουμε σε εφαρμογή πολιτικών ιδιωτικοποιήσεων σε αυτούς τους κλάδους, μιας και το τίμημα θα πληρωθεί από τους καταναλωτές και από τους εργαζόμενους. Για παράδειγμα, στη Γαλλία η ιδιωτικοποίηση της France Telecom οδήγησε κατά βάση σε άνοδο των τιμών και επέφερε τρομακτική αύξηση στις αυτοκτονίες των εργαζομένων, καθώς τούς επιβλήθηκε τεράστια πίεση ώστε να αυξήσουν την παραγωγικότητά τους.

Κατά τη γνώμη μου, στην περίπτωση της CYTA, η ιδιωτικοποίηση της, αρχικά μερική και στην συνέχεια ολική (τρώγοντας ανοίγει η όρεξη), θα επιφέρει περισσότερα αρνητικά παρά θετικά αποτελέσματα. Λαμβάνοντας υπόψη μας ότι τα τέλη κλίσης για τις εγχώριες ασύρματες τηλεπικοινωνίες στην Κύπρο είναι ανταγωνιστικότερα από τις αντίστοιχες υπηρεσίες, οι οποί-

ες προσφέρονται από ιδιωτικές επιχειρήσεις σε Ελλάδα και Αμερική, το ερώτημα που προκύπτει είναι το ακόλουθο: η ιδιωτικοποίηση της CYTA θα οδηγήσει σε χαμηλότερη ή ψηλότερη τιμολόγηση των προσφερόμενων υπηρεσιών;

Η πρόβλεψή μου είναι ότι η ιδιωτικοποίηση των κρατικών επιχειρήσεων και οργανισμών θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση των τιμών, την πτώση του κόστους παραγωγής διά μέσω της μείωσης των μισθών και των ωφελημάτων που απολαμβάνουν οι εργαζόμενοι και τέλος ίσως της μείωσης επίσης της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών.

* Καθηγητής Χρηματοοικονομικών, Κοσμήτορας της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας και Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ)